
Fra: Line Sagberg [mailto:lineinepal@hotmail.com]
Sendt: 18. mars 2014 08:40
Til: Postmottak HOD
Emne: Høring - reservasjonsordning for fastleger

Viser til høringsbrev 21.01.2014 om reservasjonsordning for fastleger. I høringsbrevet åpnes det for at også de som ikke står oppført på høringslisten kan gi høringsuttalelse. Jeg takker for denne muligheten, og gir med dette mitt syn på saken samtidig som jeg ber departementet om at det registreres som en egen høringsuttalelse.

Det er et grunnleggende demokratisk prinsipp at hensynet til pasienten og hennes rettigheter, må settes foran en fastleges eventuelle ønske om å reservere seg mot å utføre en lovpålagt oppgave. Heller enn å gi fastlegene mulighet til å nekte henvisning til abort, ber jeg Helse- og omsorgsdepartementet følge opp overfor de fastlegene som ikke vil gjøre jobben sin i henhold til norsk lov. Jeg mener myndighetene plikter å sikre at alle kvinner får rett til lik helsehjelp hos sin fastlege.

I all offentlige tjenesteyting så er det i et demokrati fundamentalt viktig at alle får den hjelpen de har krav på i henhold til norsk lov. Media har de siste dagene intervjuet leger med fullt navn og bilde som innrømmer at de ikke følger norsk lov. At noen fastleger opererer på egenhånd og har sine egne regler som ikke er i tråd med det lovverket de er satt til å jobbe innunder burde bli satt en stopper for heller enn å legalisere. En fastleges hverdag består av mange etisk vanskelige dilemmaer. Hvilke andre dilemmaer skal det bli mulig å reservere seg mot? Jobber man i det offentlige må norske regler og lover gjelde på tross av egen overbevisning. Dersom dette er uforenlig med legens overbevisning så er det nok av andre muligheter for denne legen. Det er fullt mulig å starte en privat praksis og ikke bli lønnet av staten. De fleste leger som av samvittighetsgrunner ikke ønsker å henvise til abort har forhåpentligvis trolig allerede valgt andre legeyrker for å unngå å gjøre lovbrudd. Ved å åpne for at fastleger nå kan få mulighet til å reservere seg mot å henvise til abort frykter jeg at flere leger med reservasjonsønske vil søke seg til nettopp fastlegeyrket.

Det er ikke mulig for myndighetene å innføre en reservasjonsordning for fastleger samtidig som det fremmes en garanti om at dette ikke medfører negative opplevelser for kvinner som ønsker abort. Med dette lovforslaget vil det alltid være en sjanse for at kvinner kan bli avvist på legekontoret, fordi pasienten av ulike årsaker (alder, norskferdigheter o.l.) ikke er klar over at fastlegen reserverer seg, fordi hun får en reserverende legevikar eller fordi det rett og slett er fullt på listene til andre ikke-reserverende fastleger.

Fastleger har per i dag ikke lov til å praktisere henvisningsnekt. Muligheten til å reservere seg begrenser seg etter abortloven til å utføre eller assistere ved selve abortinngrepet. Jeg mener denne loven sikrer legers rett til samvittighetsfrihet. Som landets øverste leder for helsevesenet ville jeg vært skremt at så mange åpent har gått ut i avisene og fortalt at de ikke følger den arbeidsinstruksen de har, men at de har laget sin egen praksis som ikke er i tråd med norsk lov. Reservasjonsadgangen omfatter i dag ikke muligheten til å reservere seg mot å ta imot,

skrive journal, klargjøre, stelle eller pleie pasienten under oppholdet eller mot å henvise pasienten til abort. Det er nettopp fordi det er en vesentlig forskjell på det å bli pålagt å utføre et inngrep, og det å henvise en pasient man har ansvaret for til en behandling pasienten selv har besluttet å få utført.

Andre yrkesgrupper, som helsesøstre, farmasøyter eller politi kan da heller ikke reservere seg mot å gjennomføre lovvedtak de er uenige i, uten sanksjoner.

Med vennlig hilsen

Line Sagberg